

ČINNOST SLUŽBY DĚLOSTŘELECKÉHO VYZBROJOVÁNÍ ARMÁDY PŘI PRŮLOMU PŘIPRAVENÉ OBRANY NEPŘÍTELE V NOCI Z VÝCHOZÍHO POLOŽENÍ

Technik plukovník Augustin Horáček

Autor rozebírá zásady činnosti služby dělostřeleckého vyzbrojování při přípravě průlomu nepřátelské obrany v noci z výchozího položení, dále pak možné spotřeby a přísuny do vojsk v přípravném období i během další činnosti v závislosti od doby zahájení průlomu.

Článek dává představu o rozsahu prací spojených se soustřeďováním zvýšených zásob munice a o objemu zásob v palebných průměrech a tunách, jakož i o době, v níž je možno zvýšené zásoby soustředit a kde. Dává představu o nutném přísunu během noci vzhledem k době zahájení průlomu i vzhledem k plánované činnosti dalšího dne.

Průlom připravené obrany nepřítel v noci má řadu zvláštností. Těm zvláštnostem v přípravném období a během vedení operace musí být přizpůsobena v celém rozsahu i služba dělostřeleckého vyzbrojování armády, aby byla zabezpečena činnost vojsk po celou dobu jejich bojové činnosti. Největším ztížením při tomto úkolu zůstává skutečnost, že při nočních boji budou vojska a jejich týlová zařízení se zásobami munice a dělostřeleckými dílnami v pohybu, takže v podstatě půjde hlavně o to jak vyřešit přísuny munice, opravy poškozené výzbroje a odsuny zničeného a nepotřebného materiálu, aby probíhaly stejně spolehlivě, jako při ustálené bojové činnosti během dne.

Ve svém příspěvku zaměřím se na činnost služby dělostřeleckého vyzbrojování armády při přípravě a provádění průlomu připravené obrany nepřítel v noci z výchozího položení, při čemž základní náplň rozboru bude zaměřena hlavně na získání podkladů pro organizaci přísunů munice k vojskům a všeobecně na řízení oprav a provádění odsunů nepotřebného a zničeného materiálu dělostřeleckého vyzbrojování u armády.

Provádění průlomu připravené obrany nepřítel v noci z výchozího položení bude v soudobých podmínkách vedení operací častým zjevem a svoji povahou bude patřit k velmi náročné činnosti vojsk. Proto tím důkladněji musí být připravován, aby byl úspěšně splněn.

Služba dělostřeleckého vyzbrojování armády bude při přípravě průlomu v noci a během vedení operace ovlivněna v podstatě těmito okolnostmi:

- způsobem provedení průlomu připravené obrany v noci,
- dobou zahájení průlomu v noci,
- zvýšenou spotřebou pěchotní munice, zejména signálních a osvětlovacích nábojů,
- zvýšenou spotřebou dělostřelecké osvětlovací munice,
- omezenými možnostmi manévru armádního dělostřeleckého skladu nebo jeho vyčleněných oddělení a armádní dělostřelecké dílny (armádní radiolokační opravy) v důsledku bojové činnosti vojsk,

- potřebou nepřetržitě intenzivní činnosti dělostřeleckých dílen (opraven) i během noci,
- ztíženými podmínkami při provádění sběru, soustřeďování a odsunu zničeného a nepotřebného materiálu dělostřeleckého vyzbrojování,
- požadavkem dosažení materiální pohotovosti vojsk k odražení očekávaných nepřátelských protiztečí v ranních hodinách, což nutno splnit při současném plnění běžných úkolů během nočního boje,
- ztíženými možnostmi udržení nepřetržitého spojení a styku s velitelem dělostřelectva armády a s jeho štábem, s podřízenými náčelníky dělostřeleckého vyzbrojování svazků, armádních organických a posilových útvarů a s ostatními orgány, které mají vliv na činnost služby.

Řízení a provádění přísunů munice v přípravném období při přípravě průlomu připravené obrany nepřítele v noci z výchozího položení

Celková výše přísunu munice u armády v přípravném období bude v daném případě v rozhodující míře závislá na těchto činitelích:

1. na výši zásob, které budou u svazků, armádních a posilových útvarů a v armádním dělostřeleckém skladu ke dni vydání nového úkolu armádě,
2. na stanovených normách zabezpečení ke dni pohotovosti, vyplývající ze schváleného plánu zabezpečení armády municí pro jednotlivé svazky, armádní a posilové útvary, pro jednotlivé ráže.

V důsledku toho lze proto veškeré přísuny munice, které bude třeba uskutečnit, v přípravném období rozdělit do dvou etap. V první se v podstatě doplní u vojsk pohyblivé zásoby munice, v druhé pak se vytvoří zvýšené zásoby munice u těch svazků a útvarů, které se zúčastní průlomu nebo ho budou zabezpečovat. Současně se v této etapě doplní zásoby munice v armádním dělostřeleckém skladu a vyčlení pohyblivá záloha munice armády.

Předpokládáme-li, že průlom bude vševojskovou armádou prováděn se zaujetím výchozího položení, lze předvídat, že doplnění pohyblivé zásoby se zpravidla provede ještě v prostorech mimo dotyk s nepřítelem (v prostorech soustředění) a to buď přímými odběry z polního armádního dělostřeleckého skladu (zásobovacích stanic), nebo přísuny armádními dopravními prostředky k svazkům. Posilové prostředky bývají obvykle doplňovány na pohyblivou zásobu ještě před začleněním do armády ze zásob té armády (frontu), v jejíž prospěch dříve působily.

Doplnění pohyblivé zásoby munice u vojsk patří k běžné činnosti vojsk a k běžným povinnostem služby dělostřeleckého vyzbrojování.

Složitější organizaci přísunů munice si však vyžádá druhá etapa přísunů, to je soustřeďování zásob munice, zvláště dělostřelecké, u vojsk a to buď v plánovaných prostorech divisních dělostřeleckých skladů, nebo v plánovaných prostorech palebných postavení.

Tento úkol bude totiž třeba ve většině případech plnit již v době, kdy dělostřelectvo, jak organické, tak i posilové a dále divisní dělostřelecké sklady jsou ještě v prostorech soustředění, takže vlastní doprava a ukládání, resp. přejímání a střežení těchto přivážených zásob munice si vyžádá ze strany dělostřeleckého vyzbrojování armády navíc řady zvláštních opatření, aby tento úkol byl splněn.

Je třeba si zde připomenout, že vytváření zvýšených zásob je nutné hlavně z toho důvodu, že veškeré přísuny munice, nebo v krajním případě větší části zásob munice bude možné při poměrně krátkém přípravném období uskutečnit jen v prvních dnech přípravného období. Další dny, zejména poslední, jsou již prakticky vyhrazeny jen pro přesuny dělostřelectva a vojsk, která zaujímají výchozí položení k průlomu, takže v těchto dnech bude možno počítat již jen s minimálními přísuny munice k vojskům. Zpravidla bude třeba vyhradit tyto dny již jen pro přísuny chemické, po případě osvětlovací a dýmové munice, která se podle dosavadních zvyklostí dopravuje k vojskům až poslední noc před zahájením průlomu.

Na organizaci přísunů munice má vliv i plánovaná doba zahájení nočního průlomu.

Bude-li průlom zahajován na počátku noci, můžeme počítat s největší spotřebou munice u vojsk, neboť u dělostřelectva, které zpravidla provádí dělostřeleckou přípravu zteče a část dělostřelecké podpory zteče bude třeba ke dni pohotovosti vytvořit v palebných postaveních zvýšené zásoby munice na splnění těchto dělostřeleckých úkolů. Mimo to musíme předvídat, že během první noci bude třeba uskutečnit ještě další přísun munice těm svazkům a tomu dělostřelectvu, které po nočním boji budou pokračovat v další bojové činnosti i během dne.

Výhodnější podmínky pro řízení přísunů od armády ke svazkům budou při plánovaném zahájení zteče v polovině noci, nebo až před svítáním. Z hlediska činnosti dělostřelectva lze počítat již jen s provedením dělostřelecké přípravy zteče a i celková potřeba dělostřeleckých osvětlovacích granátů a osvětlovacích signálních nábojů u vojsk nebude již tak značná jako v předcházejícím případě. Proto v tomto případě lze počítat již s celkově menším váhovým objemem přísunované munice v přípravném období k armádě a k vojskům, nehledě ani k dalšímu možnému předpokladu, že v průběhu noci nebude třeba s ohledem na plánovanou menší spotřebu munice provést u svazků a dělostřelectva, které bude v dalším boji pokračovat, ani nové doplnění munice. Zde bych chtěl však připomenout, že bude přesto třeba vždy usilovat o to, aby v daném případě s ohledem na další možnou činnost dělostřelectva byly u tohoto zásoby munice doplněny pokud možno vždy na pohyblivou zásobu.

Jak již bylo dříve uvedeno, je třeba při zabezpečení průlomu připravované obrany nepřítele v noci počítat i s přísuny speciální munice, zejména osvětlovací, chemické a dýmové. Pokládám proto za vhodné rozvést, čím je výše přísunů této munice s ohledem na úkoly armády ovlivněna a v jaké výši bude třeba zásoby této munice ke dni pohotovosti vytvořit, aby všechny úkoly mohly být splněny.

Potřeba osvětlovacích dělostřeleckých granátů (beru v úvahu jen ráží 122mm H) bude vždy ovlivněna především dobou, po kterou má být osvětlování bojiště prováděno, počtem děl, které osvětlování budou provádět a ročním obdobím. Při předpokládaném použití 8—10 baterií 122mm H pro osvětlování terénu v pásmu průlomu armády a při předpokládané průměrné spotřebě pro jedno dělo, které bude provádět osvětlování bojiště po celou noc ve výši 80—100 ran, tj. až 1,2 pp, vychází nám celková průměrná potřeba u armády ve výši 4320 až 5400 kusů, tj. 0,1 až 0,15 pp armády. Toto množství můžeme vzít za základ potřeby této munice u armády, bude-li průlom zahájen na počátku noci a průměrná délka

noci bude 7 hodin. Je přirozené, že při zahájení průlomu v polovině noci se potřeba této munice podstatně zmenší. Potřebu osvětlovací munice rovněž podstatně ovlivní i okolnost, zda útok bude prováděn v zimě nebo v létě.

S použitím chemické munice v noci je třeba počítat jen výjimečně, a to jen na jednotlivých směrech; větší spotřeba pak bude v dalším průběhu až během dne. Zhruba počítáme tedy s celkovou noční spotřebou ve výši do 0,05 pp a během dne do výše 0,1 pp pro všechny ráže, u kterých je chemická munice používána (u RM do výše 0,1 pp).

Přisunům této munice bude třeba věnovat s ohledem na její speciální charakter vždy zvláštní pozornost a proto se doporučuje provádět tyto přísuny odděleně od ostatních běžných přísunů munice a jak již bylo dříve zdůrazněno, až poslední noc před použitím. Prakticky bude tedy třeba vytvořit u dělostřelectva a u minometných a raketometných jednotek, které budou provádět přepad chemickou municí ke dni pohotovosti zásoby ve výši plánované spotřeby na první noc a další chemickou municí pro plnění denních úkolů přisunout až v průběhu noci podle konkrétních požadavků. V daném případě bude proto vhodné uvažovat o tom, zda by nebylo výhodné část této chemické munice určené pro toto noční doplňování začlenit předem před zahájením nočního průlomu do pohyblivé zálohy munice, aby pak v případě potřeby byla blíže u vojsk, čímž se umožní jejich urychlené doplnění.

Použití dýmové munice přichází podle dělostřeleckých podkladů v úvahu při zastřílení pomocných cílů a při vytváření clon při protiztečích tanků nepříteli. U armády počítáme podle dosavadních norem s průměrnou možnou spotřebou této munice prvního dne průlomu až do výše 0,15 pp. S ohledem na poměrně malou potřebu této speciální munice u vojsk a s přihlédnutím na její nerovnoměrné použití v průběhu bojové činnosti pokládám za vhodné tuto municí přidělit v celém množství k vojskům ještě před zahájením nočního průlomu, aby tam v případě potřeby byla ihned k dispozici. Toto lze s přihlédnutím na možné využití nosnosti našich nákladních aut plně realizovat.

Organisaci přísunů munice u armády ovlivňuje přímo i doba, která bude v přípravném období k uskutečnění všech přísunů k vojskům a k armádě k dispozici. V rámci armády můžeme podle dosavadních podkladů počítat zhruba s tím, že bude na přípravu průlomu v noci k dispozici přípravné období o délce 4—5 dní. Avšak od těch musíme odpočítat ty dny, kdy se provádějí přesuny vojsk, neboť v těchto dnech mohou být přísuny munice prováděny jen ve velmi omezeném rozsahu, nebo už vůbec ne.

Aby byl získán konkrétnější poznatek o celkové výši přisunované munice do dne pohotovosti a z toho si pak mohli vyvodit potřebné závěry o možnostech a způsobech provádění přísunů munice u armády v přípravném období, provedeme si rozbor jednoho z možných případů zabezpečení armády municí při přípravě průlomu připravené obrany nepříteli v noci z výchozího položení.

Vycházíme-li z předpokladu, že průlom bude armádou zahájen na počátku noci, je třeba při stanovení norem zabezpečení ke dni pohotovosti vycházet především z možné spotřeby munice během noci. Podle předpokládané bojové činnosti a dosavadních norem může být tato v této výši:

		pěch.	děl.	min.	rm	mpl	spl	tank.	chem.	osvětł.	dým
Plánovaná spotřeba během první noci Z toho na:	děl. přípravu		0,6 – 0,8	0,5 – 0,8	3sa	0,5 – 0,8	0,4 – 0,6	při účasti na děl. přípravě			
	děl. podporu	1,0 – 1,2	0,4 – 0,6	0,5 – 0,6	3sa			1 – 1,5 jinak 0,6 – 0,8	0,2	0,1 – 0,2	0,1
	Celkem	1 – 1,2	1,0 – 1,4	1,0 – 1,4	6sa	0,5 – 0,8	0,4 – 0,6		0,2	0,1 – 0,2	0,1

Poznámka: Údaje jsou uvedeny v palebných průměrech.

S přihlédnutím k uvedeným normám spotřeby munice během noci a k požadovanému zabezpečení vojsk v ranních hodinách pro další činnost ve dne, vyplývá jako výhodné pro armádu toto celkové zabezpečení municí ke dni pohotovosti:

		pěch.	děl.	min.	rm	mpl	spl	tank.	chem.	osvětł.	dým.
Celkové zabezpečení armády ke dni pohotovosti Z toho:	u vojsk	1,8	2,5	2,4	2,5	3,2	3,2	3,2	0,2	0,25	0,15
	u PADS	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,1	0,05	0,0
	Celkem	2,3	3,0	2,9	3,0	3,7	3,7	3,7	0,3	0,3	0,15

Vezmeme-li za základ, že svazky, armádní a posilové útvary byly v prostorech soustředění již doplněny na pohyblivou zásobu, pak při stanoveném zabezpečení ke dni pohotovosti bude třeba celkem přisunout od armády k vojskům toto množství munice.

		pěch.	děl.	min.	rm	pl		tank.	spec.	Po- zámka
						mpl	spl			
Stav zásob munice ze svazků po doplnění PZ		1,5	1,5	1,5	1,5	3,0	3,0	3,0		Počítáno u děl, min., pl mun. na celkové počty u armády, u pěch. a tank. munice pro tři svazky (t. sled)
Plánované zabezpečení u vojsk ke dni pohotovosti		1,8	2,5	2,4	2,5	3,2	3,2	3,2	0,3	
Plán. spotřeba do dne pohotovosti		0,05	0,05	0,05		0,5	0,3			
Celkový přísun do vojsk od armády ke dni pohotovosti ¹⁾	pp	0,35	1,05	0,95	1,0	0,7	0,5	0,2	0,3	
	tun	204	3006	577	570	467	216	137	do 800 t	
	Cellkem tun	5977 tun = 6000 tun								

1) Počítáno u děl, min., pl mun. na celkové počty u armády, u pěch. a tank. munice pro tři svazky (t. sled)

Rozdělíme-li zjištěný celkový přísun v tunách na jednotlivé dny přípravného období (počítáme s čistou dobou 3—4 dní), vychází nám průměrný denní přísun od armády k vojskům ve výši 1500—2000 tun.

Při dalším rozboru těchto přísunů je třeba rovněž dále uvážit, že převážnou část přidělované munice (asi 4500 tun) bude třeba přisunovat až do plánovaných prostorů palebných postavení, kde budou tvořit zvýšené zásoby na zabezpečení dělostřelecké přípravy zteče a u části dělostřelectva i na část dělostřelecké podpory zteče a zbytek že se bude soustřeďovat v plánovaných prostorech rozmístění divisních dělostřeleckých skladů, kde zůstane k dispozici po vytváření zvýšených zásob u ostatních útvarů. Vlastní provádění všech těchto přísunů vyžaduje však zvláštního rozboru a proto tuto problematiku podrobněji nerozvádím.

Vytvoření zásob munice musí být řízeno také i s ohledem na zabezpečení plynulého doplňování vojsk v průběhu nočního boje. Toto především zabezpečujeme vhodným rozložením zásob munice, které musí být řešeno tak, aby se zajistilo plynulé zásobování po celou dobu boje. V následující tabulce uvádím proto jedno možné rozložení zásob munice u armády ke dni pohotovosti, které tyto podmínky zhruba splňuje.

		pěch.	děl.	min.	rm	pl		tank	spec. munice		
						mpl	spl		chem.	dým.	osv.
Celkové možné zabezpečení armády municí ke dni pohotovosti		2,3	3,0	2,9	3,0	3,7	3,7	3,5 4,0*)	0,3	0,15	0,3
Z toho je	celkem v palebných postaveních nebo u zbraní (včetně pohybl. zásoby)	1,0	1,5	1,4	5 salv	1,2	1,2	1,2— 1,5	0,2	0,15	0,3
	na organických doprav. prostředcích oddílů (praporů)	0,1	0,25	0,25	3 salvy					0,05	
	u pluku (v plukovní bojové výdejně)	0,2	0,25	0,25		1,0	1,0	0,5			
	v dělostřeleckých skladech svazků (DSD)	0,5	0,5	0,5	2 salvy	1,0	1,0	1,5		0,05	
	v armádním dělostřel. skladu (PADS)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,1	0,05	0,05

*) Poznámka: Jen jsou-li použity na děl. přípravu.

Uvedené rozložení munice umožňuje mít po vystřelení dělostřelecké přípravy zteče, po případě části dělostřelecké podpory zteče, u vojsk (pluk, svazek) úplné pohyblivé zásoby munice. To zajišťuje nejen pohyblivost vojsk (dopravní prostředky nejsou přetíženy), ale i další bojovou činnost po celou noc bez nutného zásahu náčelníka dělostřeleckého vyzbrojování armády. Zůstává však podmínkou, aby organické dopravní prostředky oddílů (praporů) a pluků (brigád) se během noci neodtrhly od svých organických jednotek (součástí), neboť by tím narušily nepřetržitost doplňování. Rovněž plukovní zásoby musí být vždy dosažitelné, aby mohly na tyto přísuny plynule navázat.

Tato podmínka se vztahuje také v celém rozsahu na posilové prostředky. U těchto splnění požadavku bude vyžadovat ještě navíc zajištění potřebné součinnosti mezi náčelníkem dělostřeleckého vyzbrojování (NDV) svazku a NDV posilových prostředků zejména při řešení otázky dopravy jejich organických pohyblivých zásob munice a při řešení doplňování munice během boje.

Značný význam při přípravě připravené obrany nepřítele v noci má také vytvoření přiměřené pohyblivé zálohy munice armády. Její výše a složení může zůstat stejná jako za denních podmínek; navíc však se může vytvořit ještě určitá zásoba osvětlovací munice, po případě chemické munice.

Řízení přísunů doplňků munice v průběhu vedení průlomu připravené obrany nepřítele v noci

Při řešení této otázky je třeba především vycházet z předpokladu, že armádní útočná operace, která byla zahájena v noci, bude v celém plánovaném rozsahu pokračovat i následujícího dne.

Pro službu dělostřeleckého vyzbrojování armády a svazků vyplývá z této skutečnosti úkol, zabezpečit svazky (útvary) do svítání municí natolik, aby tento denní boj mohly úspěšně plnit.

Je třeba si uvědomit, že služba dělostřeleckého vyzbrojování armády nebude v dané době s to doplnit po nočním boji zásoby munice do rána u všech svazků a armádních a posilových útvarů armády, které se zúčastnily průlomu. Proto svoje úsilí zaměří zprvu jen na ty svazky a na ty dělostřelecké jednotky, které budou v boji pokračovat. Můžeme tedy počítat s tím, že bude třeba přednostně doplnit municí zpravidla nanejvýše u tří svazků a jejich posilových prostředků, dále u dělostřelectva zařazeného do armádních dělostřeleckých skupin (ADS a APLDS) a protitankových dělostřeleckých záloh. U dělostřelectva je třeba totiž předpokládat, že bude zabezpečovat zasazení druhého sledu armády, při čemž nelze zanedbat ani ty úkoly, které speciálně plní dělostřelectvo velké mohutnosti (122 K, 130 K, 152 H).

Způsob a rozsah provedení přísunu munice v průběhu noci bude ovlivněn, jak již bylo dříve uvedeno, zase především dobou zahájení průlomu.

Jestliže bude průlom připravené obrany nepřítele zahájen na začátku noci, možno při dříve navrhovaném možném zabezpečení armády ke

dni pohotovosti počítat s tímto celkovým přísunem munice od armády k vojskům do rána příštího dne (viz tabulku):

		pěch.	děl.	min.	rm	pl		tank.	spec.	
						mpl	spl		chem.	osvět.
Navrhované zabezpečení armády ke dni pohotovosti	u vojsk	1,8	2,5	2,4	2,5	3,2	3,2	3,2-3,5	0,2	0,25
	v ADS	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,1	0,05
	Celkem	2,3	3,0	2,9	3,0	3,7	3,7	3,7-4,0	0,3	0,3
Možná spotřeba během noci		0,8-1,2	1,0-1,4	1,0-1,4	4-5 salv	0,5-0,8	0,4-0,6	0,6-0,8	0,2	0,2
Zbývá v průměru u vojsk před svítáním		0,6-1,0	1,1-1,5	1,0-1,4	1,0-1,5	2,2-2,5	2,2-2,5	2,4-2,6		0,05
Plánované zabezpečení svazků, armádních a posilových jednotek před svítáním*)		1,2	1,5	1,5	1,5	3,0	3,0	3,0	0,1	
Celkový průměrný přísun od armády k svazkům	pp	0,4	0,2	0,2	0,25	0,8	0,8	0,6	0,1	
	tun	292	572	182	143	333-534	216-346	274-410	až 250	
	Celkem 2260 — 2730 tun									

*) Poznámka: Týká se jen těch svazků, které budou v boji pokračovat. Svazky druhého sledu armády nejsou do toho počítány, neboť jsou na pohybl. zásobě.

Podle této provedené hrubé kalkulace vychází nám celkový možný přísun od armády k vojskům do rána D2 ve výši 2260—2730 tun.

Vzhledem k potřebě doplnit vojska municí co nejdříve bude třeba provést tento přísun vždy prostředky armády a to u příslušných svazků a jich posilových prostředků buď do prostoru divisičního dělostřeleckého skladu (dělostřeleckého skladu brigády), nebo až do prostorů palebných postavení. Toto řešení vyplývá v podstatě z toho, že lze předpokládat, že do doby, než se uskuteční přísun od armády, bude již u svazků provedeno doplnění útvarů ze zásob v divisičním dělostřeleckém skladu, takže nedostatek munice se bude projevovat jedině v tomto skladu.

U armádního organického dělostřelectva a i u některého posilového dělostřelectva lze předvídat, že přímý přísun od armády až do prostorů palebných postavení bude proveden jen tehdy, bude-li to třeba z časových důvodů uskutečnit.

Spíše můžeme tedy očekávat, že armáda provede obdobně jako u svazků jen přísun do příslušného dělostřeleckého skladu (akdd, ptđb, pldd), při čemž nelze vyloučit i tu možnost, že část doplňků munice si budou muset dělostřelecké útvary odebrat z polního armádního dělostřeleckého skladu samy svými prostředky. V celku vidíme, že tu může být řada va-

riant řešení, v podstatě však musí být všechny zaměřeny k tomu, aby se doplnění provedlo co nejdříve.

Skutečnost, že toto doplňování municí bude probíhat za velmi ztížených podmínek (noc, vojska v pohybu), vyžádá si osobního řízení těchto přísunů příslušníky muniční skupiny oddělení služby dělostřeleckého vyzbrojování armády. Nutná bude v této době také důkladná součinnost náčelníka dělostřeleckého vyzbrojování armády s náčelníkem týlu armády a to zejména v otázkách vlastního řízení a provádění vyžádaných přísunů munice k vojskům.

Zabezpečení plynulého doplňování municí během vedení operace si vyžádá i stálého styku (osobního nebo pojitky) náčelníka dělostřeleckého vyzbrojování armády s náčelníky dělostřeleckého vyzbrojování podřízených svazků, armádních a posilových útvarů s náčelníky armádních zařízení služby dělostřeleckého vyzbrojování. Tento nepřetržitý styk umožní, že mezi uvedenými funkcionáři se udrží stálá vzájemná informovanost o všech materiálních změnách a opatřeních, ke kterým v průběhu vedení nočního boje došlo, nebo dojde, a to bude mít pak i bezprostřední kladný vliv na pružné řízení služby jak u armády, tak i u těchto podřízených orgánů.

Provedený krátký rozbor ukázal, jaké problémy bude služba dělostřeleckého vyzbrojování v hlavních rysech řešit v přípravném období při zabezpečení průlomu nepřátelské obrany v noci a v průběhu vedení boje, při zajištění nepřetržitého doplňování, byl-li průlom zahájen na počátku noci. Zjištěné závěry bude však třeba ještě dál rozvinout a to hlavně za tím účelem, aby se vyřešily nejvhodnější způsoby, jak úkoly v daných podmínkách splnit. Tyto dílčí úkoly zde řešeny nebyly.

Předvídaný způsob zásobování svazků a armádních a posilových jednotek v případě, že průlom bude zahájen v polovině noci, nebude v podstatě vyžadovat již takových opatření jako při zahájení průlomu na začátku noci, kde zejména noční doplnění vojsk pro zabezpečení jejich činnosti ve dne, vyžaduje značného úsilí a řádné organizace.

Základním požadavkem v přípravném období opět bude, vytvořit u armády a zejména u vojsk ke dni pohotovosti takové zásoby munice, aby po skončení nočního boje zůstalo u vojsk ráno dostatek munice pro činnost pak během dne, která se může prodloužit i až do večera.

S přihlédnutím k tomuto požadavku bude třeba ke dni pohotovosti u armády a u vojsk vytvořit zpravidla tyto zásoby munice (v pp):

		pěch.	děl.	min.	rm	mpl	spř	tank.	dým.	chem.	osvět.
Celkové zásoby ke dni pohotovosti u armády	u vojsk	1,8	2,3	2,3	2,25	3,2	3,2	3,2	0,15	0,2	0,2
	v PADS	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		0,1	0,05
	Celkem	2,3	2,8	2,8	2,75	3,7	3,7	3,7	0,15	0,3	0,25

Z tabulky vyplývá, že se v přípravném období poněkud sníží celková výše přísunu munice k svazkům, neboť zabezpečení ke dni pohotovosti u armády a u svazků je u dělostřelecké, minometné a raketometné munice o něco nižší než v předešlém případě. Vlastní organizaci přísunů však to

neovlivní, neboť úkol, dostat většinu zásob do palebných postavení anebo do plánovaných prostorů divisních dělostřeleckých skladů zůstává i v tomto případě nezměněn.

Jak však vyhovuje uvedené zabezpečení podmínce, že ráno musí zůstat dostatek munice pro další činnost během dne, vyčíslíme si nejlépe v další tabulce.

		pěch.	děl.	min.	rm	mpl	spl	tank.	chem.	osvětł.	dým.
Celkové možné zabezpečení armády ke dni pohotovosti u armády. Z toho	u vojsk	1,8	2,3	2,3	2,25	3,2	3,2	3,2	0,2	0,2	0,15
	v PADS	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,1	0,05	
	Celkem	2,3	2,8	2,8	2,75	3,7	3,7	3,7	0,3	0,25	0,15
Plánovaná spotřeba do rána		0,6 0,8	1,0- 1,2	1,0- 1,2	4 salvy	0,6- 0,8	0,5- 0,7-	0,6- 0,8	0,15	0,15	0,05
Zbývá na úkoly dne celkem. Z toho	u vojsk	1,0- 1,2	1,1 1,3	1,1 1,3	1,25	2,4- 2,6	2,5- 2,7	2,4- 2,6	0,05	0,05	0,1
	u PADS	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,1	0,05	
	Celkem	1,5- 1,7	1,6- 1,8	1,6- 1,8	1,75	2,9- 3,1	3,0- 3,2	2,9- 3,1	0,15	0,1	0,1
Průměrná potřeba u vojsk pro denní činnost		1,2	1,5	1,4	1,5	2,5	2,5	2,5	0,15		0,1
Bude třeba přisunout v průměru		0,1	0,3	0,2	0,25	.	.	.	.	.	.

Při rozboru této tabulky shledáváme, že uvedené zabezpečení v celku vyhovuje podmínce, aby k ránu bylo u vojsk dostatek munice pro další bojovou činnost během dne. I když v tomto případě budeme usilovat zase o to, abychom u dělostřelecké, minometné a raketometné munice doplnili zásoby na pohyblivou zásobu, je v tom to ulehčení, že doplnění není třeba uskutečnit ještě před svítáním, nýbrž s ohledem na dosti vysokou zbylou zásobu k ránu u vojsk až pak během dopoledne.

Přesto však, i když uvažujeme při doplňování jen o tom, že doplníme zásoby dělostřelecké, minometné a raketometné munice jen u svazků, které zůstávají v bojové činnosti (2—3 svazky), a dále jen u toho dělostřelectva, které tento boj bude zabezpečovat, zůstává i tento přísun ještě váhově dosti značný, neboť se pohybuje zhruba ve výši 800 tun.

K vlastnímu provedení těchto přísunů poznamenávám, že zpravidla bude třeba tyto řídit armádou opět zase jen do prostorů divisních dělostřeleckých skladů (u posilových prostředků do jich brigádních skladů), neboť jedině v těchto se bude po provedených přísunech k útvarům munice nedostávat. Nevylučuji však tím tu možnost, že tyto doplňky munice bude třeba dopravit v mimořádných případech až do prostorů palebných postavení.

Uvedený rozbor zaměřený na zabezpečení průlomu připravené obrany vřevojuskovou armádou v noci z výchozího položení ukázal, že i když bude třeba vynaložit značné úsilí, aby se zvýšené zásoby munice dostaly v přípravném období do určených prostorů včas, přece jen těžiště práce bude až pak v průběhu vedení operace, kdy musí být přísuny munice řízeny

tak, aby zajistily nepřetržitou činnost vojsk po celou dobu noční bojové činnosti. Zvlášť náročná bude tato činnost v tom případě, když průlom se zahájí na začátku noci a kdy v důsledku větší spotřeby munice během noci bude muset být uskutečněn přísun doplňků munice k těm útvarům, které v boji budou pokračovat, ještě před rozedněním.

Splnění všech těchto úkolů službou dělostřeleckého vyzbrojování armády bude podmíněno především řádnou její činností v této době. Navíc bude vyžadovat i stálou znalost taktické a materiální situace u vojsk, stálý styk s velitelem dělostřelectva nebo s jeho štábem a nepřetržitou součinnost s týlem, který veškeré přísuny organizuje a provádí.

Doplňování výzbroje a provádění oprav

Doplnění svazků, organických a posilových útvarů výzbrojí a ostatním materiálem dělostřeleckého vyzbrojování se při přípravě průlomu v noci provádí v stejném rozsahu jako při zabezpečení svazků pro denní bojovou činnost. Doplnění výzbroje plánuje armáda a povinností náčelníků dělostřeleckých svazků, armádních a posilových jednotek bude, organisovat odběry výzbroje, zejména dělostřeleckého materiálu a zvláštních dělostřeleckých přístrojů tak, aby ve stanovenou dobu byly u útvarů. Zvláštní důraz bude zejména kladen na včasný odběr doplňků a zařízení pro osvětlování (světlometů) a přístrojů pro vidění v noci. Rovněž je nutno počítat se zvýšeným odběrem signálních pistolí těmi svazky, jejichž útvary budou provádět osvětlování bojiště.

Provádění oprav bude během nočního boje velmi ztíženo hlavně tím, že vojska budou v pohybu a že odsun poškozené výzbroje bude vázán na komunikace, které bývají přeplněny přesunujícími se vojsky. Proto provádění oprav bude muset být vždy předem řádně organisováno a domluveno na celou hloubku úkolu armády a svazků, při čemž bude třeba zajistit, aby se s příslušnými pokyny seznámili včas vždy všichni velitelé a orgánové, kteří za provádění oprav odpovídají.

Základním požadavkem pro provádění oprav bude, dosáhnout především soustředění poškozené výzbroje do určených prostorů. Do těchto se pak přesunou dílenské prostředky svazků a armády tak, aby mohly urychleně provést aspoň nejnutnější opravy. Armáda vyčleňuje v této době k tomu účelu z armádní dělostřelecké dílny pro posílení svazků jednu až dvě dílenské brigády, které tímto přejímají charakter předsunutých armádních dílen a provádějí ve vyhrazených prostorech vojskové a podle časových možností i střední opravy. Složitější opravy se budou provádět až v armádní dělostřelecké dílně, která se přesunuje za vojsky skoky po určené ose a přejímá do opravy veškerou neopravitelnou a poškozenou výzbroj, soustředěnou buď v určených prostorech, nebo shromážděnou poblíž této komunikace.

Přes tato opatření a i při předpokladu, že ztráty výzbroje budou menší než za bojů ve dne (celkem 4—5 %), nutno počítat s tím, že značná část poškozené výzbroje bude muset být předávána ještě i dělostřeleckým dílnám frontu.

Tento krátký rozbor o možnostech provádění oprav ukazuje, že zásada přiblížení se dílenských prostředků svazků a armády až k útvarům nebo k dělostřeleckým skupinám musí být i v průběhu nočních bojů v plném

rozsahu splňována. Podle rozsahu a počtu poškození může to být buď ve formě nepravidelného vysílání dílenských brigád k plukům a k svazkům, což bude nejčastější způsob na stupni svazku, nebo také tím, že dílenské prostředky svazků a dělostřeleckých skupin budou předem posilovány armádními dělostřeleckými dílnami a to buď na celé období nebo jen na omezenou dobu. Rozsah tohoto zesílení bude závislý jednak na situaci u svazků, hlavně však na množství poškozených zbraní. V každém případě i provádění oprav má svůj rozhodující význam pro úspěšné vedení nočního průlomu a proto musí být účelně vyřešeno. Způsobů je mnoho, půjde jen o to použít v dané situaci ten nejlepší a nejvýhodnější.

Odsuny vystřelených nábojnic, prázdných obalů a nepotřebného materiálu dělostřeleckého vyzbrojování

Již skutečný průběh nočního boje dává předvídat, že odsuny nebudou moci být ihned prováděny v takovém rozsahu jako ve dne. Proto také celá organizace odsunů musí být zejména na stupni svazku zaměřena především jen na soustřeďování veškerého odsunového materiálu v určených prostorech nebo v blízkosti palebných postavení, aby pak po rozednění a během dne se mohlo v soustřeďování buď pokračovat nebo učinit přípravy k přímému předání orgánům armády nebo frontu. Tento předpoklad bezpodmínečně vyžaduje, aby shromažďování zničeného a nepotřebného materiálu bylo důsledně prováděno a organizováno především na všech nejnižších stupních. Jde tu zejména o soustředění vystřelených nábojnic a prázdných obalů po vystřelení dělostřelecké přípravy v prostorech soustředění nepotřebného materiálu dělostřeleckého vyzbrojování, aby pak odsun mohl být řádně organizován. Hromadné odsuny od svazků v průběhu dne mohou být řízeny v rámci běžných opatření, organizovaných za tím účelem u svazků nebo u armády, resp. u frontu. V celku vidíme, že i otázka sběru a shromažďování bude vyžadovat zvláštní péče a organizace a proto musí služba dělostřeleckého vyzbrojování armády při zabezpečení průlomu i na tuto otázku pamatovat a její provádění zabezpečit.

Z á v ě r

V příspěvku byly řešeny jen některé základní úkoly služby dělostřeleckého vyzbrojování, mající přímý vztah především k zásobovací a z části i k odsunové činnosti vojsk při přípravě a vedení průlomu připravené nepřátelské obrany v noci. V celku provedené rozbory ukázaly, před jakými problémy služba dělostřeleckého vyzbrojování v tomto období stojí, takže byly tím dány jistě dostatečné podklady pro další jejich rozvedení nebo konkrétnější vyřešení, jak orgány služby dělostřeleckého vyzbrojování, tak i orgány týlu. Příspěvek také ukázal, že hlavní těžiště práce při zabezpečení nočního boje a zejména při denní činnosti bude hlavně u pluků a pak u svazků, které ponесou hlavní tíhu urychleného doplňování, zejména v tom případě, když po noční činnosti budou pokračovat i ve dne. Proto v této době musí být celá činnost služby dělostřeleckého vyzbrojování armády nebo svazku řízena tak, aby příslušným řídicím orgánům u svazků nebo u pluků jejich práci co nejvíce usnadnila. V jaké formě a jakými prostředky to bude možné provést, to nám ukáží další zkušenosti a i společné vyřešení tohoto problému i po stránce týlové.